

**PRZEDMIOTOWY
SYSTEM
OCENIANIA**

**edukacja
wczesnoszkolna**

JUSTYNA DUDEK

Rozdział I - Postanowienia ogólne.

1. Mówiąc o ocenianiu w klasach I-III mamy na myśli proces gromadzenia informacji o uczniach. Stała obserwacja uczniów przez nauczyciela i rozpoznawanie poziomu opanowania przez nich wiadomości i umiejętności, a także ich postaw społeczno- emocjonalnych w stosunku do wymagań edukacyjnych i gromadzenie informacji stanowi integralną część procesu nauczania, uczenia i wychowania.
2. Mówiąc edukacja wczesnoszkolna mamy na myśli również kształcenie zintegrowane (nazwa edukacja wczesnoszkolna, zgodnie z podstawą programową, dotyczy klas rozpoczynających naukę w szkole od 1 września 2009 roku).

Rozdział II - Cele edukacyjne.

1. Wspomaganie dziecka w rozwoju intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, etycznym, fizycznym i estetycznym.
2. Przygotowanie do życia w zgodzie z samym sobą, ludźmi i przyrodą.
3. Dbalność o to, aby dziecko rozróżniało dobro od zła, było świadome przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej) oraz rozumiało konieczność dbania o przyrodę.
4. Kształtowanie systemu wiadomości i umiejętności potrzebnych dziecku do poznawania i rozumienia świata, radzenia sobie w codziennych sytuacjach oraz do kontynuowania nauki w klasach IV-VI szkoły podstawowej.

Wykaz celów dla klas I- III

Klasa I:

- wprowadzenie i utrwalenie liter, początkowa nauka czytania i pisania
- rozwijanie zainteresowania czytaniem i książkami
- liczenie w zakresie 10
- orientacja w najbliższym otoczeniu przyrodniczo-społecznym z wykorzystaniem doświadczenia i obserwacji
- rozbudzanie zainteresowań kulturą i sztuką
- rozwijanie poczucia estetyki, umuzykalnianie, edukacja motoryczno - zdrowotna
- wdrażanie do funkcjonowania w zespole uczniowskim

Klasa II:

- doskonalenie techniki czytania i pisania
- kształtowanie umiejętności wypowiedzania się na określony temat
- rozwijanie zainteresowań czytelniczych
- rozszerzenie zakresu liczbowego, liczenie z wykorzystaniem czterech podstawowych działań matematycznych, rozwiązywanie prostych zadań tekstowych
- poszerzanie wiedzy przyrodniczo- społecznej z elementami kulturowymi
- rozwijanie wrażliwości na sztukę poprzez kontakt z literaturą, muzyką, malarstwem, rzeźbą, architekturą
- rozwijanie sprawności motorycznej i edukacja zdrowotna
- motywowanie do pracy w zespole

Klasa III:

- czytanie ze zrozumieniem, stosowanie różnorodnych form wypowiedzi ustnych i pisemnych
- znajomość zasad gramatycznych, orograficznych i kaligraficznych oraz umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji
- pogłębianie zainteresowań czytelniczych
- doskonalenie liczenia w zakresie 100, analiza treści zadań złożonych, wdrażanie do logicznego myślenia
- pogłębianie znajomości środowiska społeczno- przyrodniczego wybranych regionów Polski, Europy i świata
- pogłębianie zainteresowań muzycznych, plastycznych, artystycznych dzieci oraz wdrażanie do aktywnego uczestniczenia w kulturze
- edukacja motoryczna, kształtowanie zdrowego, aktywnego stylu życia
- przygotowanie do samodzielnej pracy i nauki

Rozdział III - Rola, rodzaj i funkcje oceny.

Rola oceniania:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnienia ucznia;
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno wychowawczej.

Rodzaje ocen:

- wstępna ocena rozwoju ucznia i jego możliwości - w klasie I, stanowi podstawę do zapewnienia każdemu uczniowi maksymalnego rozwoju,
- ocena bieżąca – informująca ucznia o jego postępach i zachowaniu, wyraźnie wskazująca osiągnięcia i to, co należy usprawnić,
- ocena podsumowująca: śródroczna i końcoworoczna – wyrażona na piśmie, stanowi syntetyczną informację o osiągnięciach ucznia,
- końcowa ocena rozwoju ucznia i jego możliwości - diagnozy końcowej - w klasie III

Funkcje oceny:

- **Informacyjna** – co dziecku udało się poznać, zrozumieć, opanować, jakie umiejętności zdobyło, jaki był wkład pracy;
- **Korekcyjna** – co trzeba zmienić w pracy z dzieckiem, aby uzyskać lepsze efekty;
- **Motywująca** – zachęca do podejmowania dalszego wysiłku, wskazuje na możliwość osiągnięcia sukcesu, oraz daje dziecku wiarę we własne siły.

W procesie oceniania uwzględniane są następujące obszary:

- Indywidualne predyspozycje i możliwości dziecka w opanowaniu materiału edukacyjnego
- Stopień zaangażowania ucznia i wkład pracy w procesie zdobywania wiadomości i umiejętności,
- Umiejętność rozwiązywania problemów.
- Postępy dziecka w rozwoju społeczno – emocjonalnym

Rozdział IV Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów.

1. Metody sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów

- ustnie sprawdzanie wiadomości i umiejętności uczniów
- prace pisemne np. (dłuższe wypowiedzi ciągłe)
- kartkówki - trwają nie dłużej niż 15 minut i nie muszą być zapowiadane. Nauczyciel musi sprawdzić je w ciągu trzech dni
- sprawdziany - trwają od 30 – 45 minut i muszą być zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem - nauczyciel musi sprawdzić je w ciągu tygodnia; w tygodniu mogą być tylko dwie takie prace
- testy trwają 2/3 godziny i mogą być przeprowadzane w częściach w ciągu 2 dni; muszą być zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem - nauczyciel musi sprawdzić je w ciągu 2 tygodni; w ciągu tygodnia może być jeden taki test
- obserwacja uczenia się (praca w grupie)
- posługiwanie się książką (głównie w przedmiotach humanistycznych)
- aktywność
- zadania domowe
- prace samodzielne np. albumy, makiety, plansze informacyjne
- wykonywanie ćwiczeń praktycznych (przede wszystkim z przedmiotów „artystycznych”)

2. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów.

Formy, jakie stosuje się w edukacji uczniów klas I - III do sprawdzania wiadomości i umiejętności pracy uczniów to:

- ciche czytanie
- głośne czytanie
- przepisywanie
- pisanie ze słuchu
- pisanie z pamięci
- wypowiedzi ustne
- wypowiedzi pisemne – opowiadanie, opis, sprawozdanie, układanie życzeń
- recytacja
- prowadzenie zeszytu
- samodzielne zdobywanie wiadomości, lektura
- dostrzeganie zjawisk przyrodniczych
- liczenie pamięciowe
- wykonywanie i zapisywanie działań matematycznych
- układanie zadań
- przeprowadzanie pomiarów
- stosowanie technik plastycznych i technicznych
- dokładność i estetyka wykonania prac
- wiedza o sztuce
- śpiewanie
- czytanie i zapisywanie nut
- rozpoznawanie utworów muzycznych
- aktywność na lekcji
- praca w zespole

3. Organizacja procesu sprawdzania

a) W klasach I-III ocena klasyfikacyjna śródroczna i końcoworoczna jest oceną opisową.

Ocena śródroczna i końcoworoczna ujmuje:

- osiągnięcia wychowawcze:
  - wywiązywanie się z obowiązku ucznia
  - przestrzeganie regulaminów klasowych i szkolnych
  - umiejętność współdziałania w zespole lub grupie z zachowaniem odpowiednich norm
  - kulturalne zachowanie się w stosunku do rówieśników
  - okazywanie szacunku innym osobom
  - dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne
- umiejętność wypowiadania się
- technikę czytania i pisania
- podstawy ortografii i gramatyki
- umiejętność redagowania pisemnych wypowiedzi
- liczenie w zależności od poziomu nauczania
- rozwiązywanie zadań tekstowych
- ogólną wiedza o otaczającym świecie
- zaangażowanie w zajęcia o charakterze artystycznym i sportowym
- osobiste osiągnięcia uczniów.

b) W klasach I-III **oceny bieżące** ustala się w stopniach według następującej skali: 1 - 6

- **stopień 6**, gdy osiągnięcia ucznia wyraźnie wykraczają poza poziom przewidzianych osiągnięć edukacyjnych;
- **stopień 5**, gdy uczeń opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności;
- **stopień 4**, gdy opanowane wiadomości i umiejętności nie są pełne, ale pozwalają na dalsze opanowywanie treści;
- **stopień 3**, gdy uczeń opanował podstawowy zakres wiadomości i umiejętności, ma kłopoty w przyswajaniu trudniejszych treści;
- **stopień 2**, gdy opanowane wiadomości i umiejętności są niewielkie i utrudniają dalsze kształcenie;
- **stopień 1**, gdy wiadomości i umiejętności nie są opanowane, uczeń nie radzi sobie z zadaniami nawet z pomocą nauczyciela.

c) Dopuszcza się komentarz słowny lub pisemny typu:

- **Ocena celująca** - wyrażony cyfrą 6
Znakomicie! Brawo! Osiągasz doskonałe wyniki. Posiadasz uzdolnienia i rozwijasz je. Należą Ci się gratulacje!
- **Ocena bardzo dobra** - wyrażony cyfrą 5
Bardzo dobrze pracujesz. Robisz w szybkim tempie duże postępy. Tak trzymaj!
- **Ocena dobra** - wyrażony cyfrą 4
Dobrze pracujesz jednak stać cię, by było lepiej. Włóż więcej wysiłku w podejmowane prace, co umożliwi ci osiągać lepsze wyniki
- **Ocena dostateczna** - wyrażony cyfrą 3
Pracujesz, ale osiągasz słabe wyniki. Aby to zmienić na lepsze konieczna jest pomoc nauczyciela i rodziców, oraz systematyczna praca, wymagająca dużo wysiłku z twojej strony.
- **Ocena dopuszczająca** - wyrażony cyfrą 2

Zbyt mało pracujesz i osiągasz bardzo słabe wyniki. Włóż dużo wysiłku, bądź aktywniejszy, skorzystaj z pomocy nauczyciela i rodziców.

➤ **Ocena niedostateczna** - wyrażony cyfrą 1

Osiągasz niezadowolające rezultaty. Spotkało cię niepowodzenie. Pokonasz to, ale czeka cię bardzo dużo systematycznej pracy wspólnie z nauczycielem i rodzicami.

d) Dopuszcza się oceny bieżące i oceny klasyfikacyjne śródroczne ze znakiem plus (+) lub minus (-).

e) Inne oznaczenia przyjęte przez nauczyciela powinny być przekazane uczniom i ich rodzicom np. za trzy plusy można otrzymać ocenę bardzo dobrą (stosowane w zapiskach własnych nauczyciela).

f) W klasach II i III przeprowadzane będą testy zintegrowane na standardowych arkuszach przygotowanych przez wydawnictwo „MAC- edukacja” po opracowaniu treści zawartych w testach. Ocena sprawdzianu - punktowa i procentowa ustalona zgodnie z kartoteką testu po każdej części zrealizowanej w danej klasie.

g) Pod koniec pierwszego etapu edukacji dopuszcza się możliwość przeprowadzenia zewnętrznego testu kompetencji dla klas III.

h) Wyniki testu w formie pisemnej zostają przekazane rodzicom.

i) Wyniki zewnętrznego testu kompetencji kl. III zostają przekazane wychowawcom klas IV i stanowią diagnozę wstępną uczniów w klasie czwartej.

j) W trakcie roku szkolnego przewiduje się następujące formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów:

OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIĄ	OCENIANIE PRZEZ NAUCZYCIELĄ
sprawdziany	Uczeń uzyskuje określoną liczbę punktów; nauczyciel wpisuje do dziennika poziom poszczególnych umiejętności prezentowanych podczas rozwiązywania poszczególnych zadań za pomocą ocen 100% - 99% - 6 98% - 91% - 5 90% - 71% - 4 70% - 51% - 3 50% - 31% - 2 30% - 0% - 1
dyktanda	0 błędów ortograficznych – 6 1 błąd ortograficzny - 5 2 błędy ortograficzne - 4 3 błędy ortograficzne - 3 4 błędy ortograficzne - 2 5 błędów ortograficznych - 1 3 błędy gramatyczne = 1 błąd ortograficzny 3 błędy interpunkcyjne = 1 błąd ortograficzny
czytanie	Ciche ze zrozumieniem – nauczyciel stawia

	uczniowi pytania na które uczeń odpowiada w formie pisemnej lub ustnej. W zależności od ilości uzyskanych poprawnych odpowiedzi wstawia ocenę. Głośne z przygotowaniem i bez przygotowania – nauczyciel zwraca uwagę na poprawność, wyrazistość, płynność, czytanie globalne lub sylabizowanie i zapisuje poziom umiejętności w dzienniku.
recytacja	Nauczyciel zwraca uwagę na takie elementy jak: poprawność, zastosowanie odpowiedniej intonacji, tempa, pauz.
wypowiedzi pisemne	Nauczyciel zwraca uwagę na długość wypowiedzi, słownictwo, poprawność ortograficzną, stylistyczną, interpunkcyjną.
praca domowa	Nauczyciel zwraca uwagę na staranność, poprawność ortograficzną.
zeszyt	Nauczyciel zwraca uwagę na pismo, prawidłowe rozmieszczenie notatek na stronie, przestrzeganie poprawności ortograficznej oraz estetykę prowadzenia zeszytu.
prace plastyczne i techniczne	Nauczyciel zwraca uwagę na estetykę wykonania, zastosowaną technikę, szukanie oryginalnych rozwiązań.

- k) Prace sprawdzające (dyktanda, sprawdziany, testy) będą oceniane wg obowiązującej skali ocen, wynik wpisany do dziennika internetowego. Wszystkie prace pisemne są archiwizowane, rodzic ma prawo wglądu do tych prac.
- l) Uczniowie w dodatkowych segregatorach zbierają swoje karty pracy, prace plastyczne, literackie i inne prace wykonywane na lekcji i w domu.
- ł) Zadania dodatkowe nie są obowiązkowe, wykonują je dzieci chętne. Za wykonanie prac dodatkowych uczeń otrzymuje tylko ocenę pozytywną. Za brak lub źle wykonaną pracę dodatkową nie wystawia się oceny negatywnej.
- m) Przy formułowaniu oceny z edukacji muzycznej, plastycznej, technicznej czy wychowania fizycznego nauczyciel ocenia zaangażowanie i wysiłek ze strony ucznia oraz jego możliwości w tym zakresie.
- n) Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do zajęć dwa razy w ciągu semestru oraz po nieobecności z powodu choroby. Fakt nieprzygotowania uczeń zgłasza na początku zajęć, w przeciwnym razie nie będzie on usprawiedliwiony.
- o) W przypadku niezrozumienia określonego zagadnienia, partii materiału, uczeń powinien zgłosić to nauczycielowi.

Rozdział V- Sposoby informowania uczniów i ich rodziców o indywidualnych osiągnięciach.

1. Wymagania edukacyjne i przedmiotowy system oceniania przedstawiane są uczniom na jednym z pierwszych zajęć w danym roku szkolnym, a fakt ten jest odnotowany w dzienniku internetowym.
2. Wymagania edukacyjne i przedmiotowy system oceniania przedstawiane są rodzicom na pierwszym zebraniu w danym roku szkolnym, a fakt ten jest odnotowany w dzienniku internetowym, a dodatkowo potwierdzony podpisem rodzica na liście potwierdzającej zapoznanie się z aktami wewnętrznymi szkoły. Informacja na temat wymagań edukacyjnych obejmuje zakres wiadomości i umiejętności z poszczególnych edukacji nauczania, uwzględnia poziom wymagań na poszczególne oceny szkolne.
3. Ocenianie ucznia w nauczaniu zintegrowanym jest jawne i odbywa się na bieżąco w klasie, podczas wielokierunkowej działalności ucznia. Nauczyciel sprawdza wykonywane prace, chwali za wysiłek, za chęć, za pracę. Nagradza uśmiechem, pochwałą, gestem oraz wskazuje, co uczeń powinien zmienić, poprawić czy wyeksponować. Podkreśla, więc osiągnięcia ucznia, ale nie porównuje go z innymi uczniami.
4. Nauczyciel stosuje wszystkie dostępne sposoby oceniania wspomagającego, tj.: obserwuje ucznia i jego pracę, rozmawia z nim i motywuje do dalszych wysiłków. Uczeń powinien mieć pewność, że w toku uczenia się ma prawo do popełniania błędów, do rzetelnej informacji, z której jasno wynika, co zrobił dobrze, co źle, a co musi zmienić, aby było lepiej. Taka informacja wywołuje motywację do dalszego wysiłku w celu dokonywania korekty poprzez kolejne działania.
5. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne uczeń i rodzice otrzymują do wglądu, zawsze, gdy zajdzie taka potrzeba.
6. Informacje o postępach ucznia w nauce i pracy rodzice uzyskują podczas kontaktów indywidualnych z nauczycielem, podczas zebrań z rodzicami organizowanymi zgodnie z kalendarzem szkolnym, w czasie dni otwartych szkoły oraz korzystając z dziennika internetowego.
7. W przypadku trudności w nauce, częstego nieprzygotowania do zajęć – rodzice informowani będą podczas organizowania indywidualnych spotkań z nauczycielem.
8. Przekazywanie informacji odbywać się będzie również przy pomocy zeszytu do korespondencji.
9. W przypadkach utrudnionych kontaktów z rodzicem informacje zostaną przekazane telefonicznie.
10. W przypadkach niemożliwego kontaktu telefonicznego - wysłanie listu - zaproszenie do szkoły na indywidualną rozmowę lub ostatecznością będzie wizyta w domu dziecka nauczyciela-wychowawcy i pedagoga.

11. Prace ucznia (zeszyty dyktand, prace samodzielne, sprawdziany, prace plastyczne itp.) udostępniane są rodzicom na ich prośbę.
12. Ocenę śródroczną otrzymuje rodzic po zakończeniu semestru na specjalnie przygotowanym arkuszu, odrębnym dla poszczególnych poziomów nauczania (kl. I, II, III).
13. Ocenę roczną otrzymuje rodzic w dniu zakończenia roku szkolnego na świadectwie szkolnym.

Rozdział VI - Warunki poprawiania oceny z przedmiotów obowiązkowych i dodatkowych.

1. W klasach I-III dopuszcza się poprawianie oceny bieżącej na prośbę ucznia lub rodziców (opiekunów prawnych) w formie dogodnej dla ucznia (pisemnej, ustnej lub łącznej).
2. W razie nieobecności, uczeń ma obowiązek nadrobić zaległości z poszczególnych przedmiotów w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

Justyna Dudek

